

29. JAN. 1925

Imprimat legal.

IV. évfolyam.

Satu-Mare - Szatmár.

2. szám.

Cimboronák

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

1925
január
11

Ára Romániában 6 L, Csehszlovákiában 2 cK, Jugoszláviában 4 dinár

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Ó de szép hóember, öröm nézni rája,
Hátha még füstölne a cseréppipája!

A dallam.

(Stefan I. Josip költeménye.)

Magyarba átültette: ÁPRILY LAJOS.

*A dallam, mellyel annyiszor
ringatlak szép álomba téged,
kis gyermekem, szent, drága dal,
egyszerű, ősz, falusi ének.*

*Anyám is ezt dalolta már
fölém hajolva csendes esten,
mig csilapító ritmusán
édes álomba csöndesedtem.*

*Ma én altatlak el veled,
tegnap nekem volt dajka-nóta
s mikor, mint te, akkora volt,
apámnak volt az altatója.*

*S holnap, ha már én föld leszek,
maradjon örökül neked meg,
dalold tovább a drága dalt,
kisgyermekem, — kisgyermekednek.*

LILI.

Irta: BENEDEK ELEK.

Ne képzeljétek Lilit a neve után nádszál termetű, fürgé, pajzán leánynak. Bár egyszer láttam Lilit, azt hiszem, az ő ajka sohasem nyílik csengő nevetésre, nem szaladgál játszi kedvelerdőn, mezőn, kergetvén a pillangókat. Lili sohasem szaladt pillangók után, Lili, a kedves, szép nevű Lili — nyomorék.

Forgatván kis naplókönyvem, a sok ismerős név közt mintha busan huzódnék meg ez a név: Lili. Mintha a holt betűk megelevenednének, hallani vélem Lili szomorú, kérés hangját: sejttem a szándékát, bácsi. Irni akar rólam, ó, ugyan mit írhat? Nincs más ismerőse, kedvesebb, rokonszenvesebb?

Felelem én: nincs, Lili, nincs.

Pedig könyvecském tele van nevekkal. Öregek, ifjak neve. Köztük egy sereg növendék fiú és leány, akikről én mind tudok valami történetet s im, hiába, Lili! te rólad írok először.

A vasuton ismerkedtem meg Lilivel. Ott láttam először és utoljára talán. A pályaudvarban már másodikat csengettek az én vonatomban, mely indulóba volt Erdélybe. Nem volt időm nézni, vizsgálni, melyik kocsiiban ül sok utas, melyikben nem, vaktában benyitottam egybe. Nem volt ott senki egy kis lányon kívül. Ott ült egyedül, meghúzódott a sarokba, s félve tekintett föl, mint üldözött galamb. Kiolvastam szeméből az aggodalmat: jaj, Istenem, vajjon nem haragszik rám ez az ur, hogy miért nem utazhatik egyedül? Aztán hirtelen beledugta a fejét egy képeskönyvbe s úgy tett, mintha olvasna nagy figyelemmel, de én jól láttam, hogy csak nézi a könyvet, nem olvas. A kalauz harsány hangon kiáltott: mehet! s a vonat tüzköelve, dühögvén indult ki auból a rengeteg nagy üvegfedeles házból, mely ragyogott a villamos lámpák fényében. Mert este volt. Csak akkor döbbsentem meg, amikor a vonat elindult: jini, ez a szegény kis leány egyedül utazik éjnek idején! Csak most tűnt fel, hogy az indulás előtt nem bucsuzott senkitől, talán nem is kísérték ki a vonathoz...

Nem állottam meg, hogy meg ne szólítsam.

— Kisasszonykám, elrontja a szemét. Nem jó a vasuton olvasni, főként este nem.

Főlemelte a fejét, rám nézett s mosolyogva mondta:

— Köszönöm, önnek igaza van.

Letette a könyv-t.

Első tekintetre nem néztem többnek tiz évesnél, de a felletéből, a hangjából láttam mindjárt, hogy ez a kicsi vézna leányka lehet már tizenégy éves. Talán tizenöt is. A feje mintha nagyobb lett volna a rendénél, s im, amint jobban szemügyre vettem, az arca szinte öreges. Olyan komoly s olyan bánatos. Szép, nagy fekete szemében mintha könny csillogna mindig.

— Talán csak egy pár állomást utazik? kérdeztem én.

Felelt a leányka szomorú mosollyal:

— Abból gondolja, ugye, hogy egyedül utazom? Erdélybe megyek, Kőhalomba.

— Ilyen hosszú utra! És eleresztet'ék egyedül!

— Istenem, egyedül! Én nem ismerem az egyedülvalóságot. Ha van könyvem: olvasok, és mindjárt nem vagyok egyedül. Ha nincs velem könyv: gondolkozom s akkor sem vagyok egyedül.

— Az édes apját bizonyosan elfoglalja a hivatala, édes anyját meg a háztartás gondja...

Kicsordult a könny a kis lány szeméből s mondta elérzékenyülten:

— Az édesapám künt fekszik a temetőben, ott az édesanyám is!

— Ó, Istenem! Apátlan, anyátlan árva!

— Még testvérem sincs. Volt egy fiutestvérem. Szép, kedves, jó fiú volt. Mindig első az osztályban. Akkor halt meg, amikor az érettségire készült. Istenem, mennyit tanult szegény! Aztán egyszerre csak elkezdett köhögni. Elhervad, mint a virág. Én azt tartom ma is, hogy

a bátyám halála vitte sirba édesanyámat is, édesapámat is . . .

— Bocsásson meg, kisasszony, kislánykának néztem, be sem mutattam magamat.

— Megmondtam a nevemet. Ő is a magáét.

— Az én nevem Korondi Lili.

— Be szép név!

— Ugy-e? Nagyon is szép egy csunya, pupos lánynak.

Szinte jó kedvvel mondotta ezt.

— De, kisasszony, higgye meg, hogy én észre sem vettem . . . A szem a lélek tükre, kisasszony, s én látom az ön nemes, jó lelkét. Ez önt oly széppé teszi!

— Köszönöm, köszönöm, — hebegte Lili egy kissé zavartan, — ön olyan jó. Igazán nem vagyok szokva szép szavakhoz.

— És rokonai nincsenek?

— Van itt Budapesten egy nagynéném. Amikor édesanyám meghalt, lejött a temetésre s magával föl vitt. Ennek már öt éve. Tíz éves voltam akkor. A néni jó asszony, de ő maga is szegény. A férje kishivatalnok. Hat gyereke van s a fizetés olyan kicsi! Az édes apámról maradt egy kicsi bírtok. Igazán kicsi. Alig csorran belőle valami. Ezt nem rég tudtam meg. Szörnyen megijedtem. Hisz a szegény néni is oly szegény, hat gyereke van, iskolába járnak mind, annyi rájuk a költség s még engem is eltartanak! Minden falatnál arra gondoltam: a gyerekek szájából veszem ki. Ezzel is kevesebb jut nekik. Sokat sirtam emiatt, amikor nem látták. Ugy szerettem volna meghalni szép halállal! De csudálatos, valahányszor a halálra gondoltam, megjelent az édesanyám képe s mintha hallottam volna a hangját: ne csüggedj, Lili! Jó az Isten, nem hagy el.

Lassankint lecsillapódtam. Számot vettem magammal. Tudok annyit, amennyit egy tizenöt éves lány tudhat. Sokat foglalkoztam a néni gyerekeivel, segítettem elvégezni a feladványikat. Végeztem a felsőbb leányiskolát. Mint árva lány ingyen látkam az intézetben, semmiért sem kellett fizetnem. Ott ismerkedtem meg Etelkával.

— Etelkával . . . Pesti lány?

— Ó, nem! Az én vidékemről való. Az apja földesur. Voltak az intézetben gazdag, előkelő lányok, s én nem tudom, hogy történhetett, Etelka csak velem barátkozott, egymás mellett mentünk, ha sétálni vittek: ő nem szégyelt mellettem járni. Most, ezen a nyáron ment haza Etelka. Az édesanyám temetése óta nem volt ilyen szomorú napom. Alig tudtunk megválni egymástól. Mondta Etelka: ne sirj, Lili, édes kis pupos Lilikém, mert látsz még te engem! Lejössz hozzánk és soha el nem eresztelek!

— Tehát most Etelkához utazik?

— Hozzá. Irt levelet. Irt az apja is, anyja is. Etelkának van egy kis huga, azt tanítom én majd. Irt a kis Manyóka is (ez a becés neve) nagy girbe-görbe betűkkel. Azt írta: jöjjön, Li-

like, én magát nagyon fogom szeretni, sohasem csufolom azért, mert pupos. Etelka utána írta: Manyóka ezt magától fogalmazta, senki sem mondta, hogy mit írjon. Elhiszem neki: az Etelka hugocskája csak nemes szív lehet.

— No lám, mily böldög most, kisasszony!

— Ó, uram, az vagyok. S ha tudná, mily közel leszek kicsi falumhoz. Az édesanya s apa sirjához! Legalább eljárhatok oda, beszélhetek velök!

Mondtam Lilinek:

— Kisasszony, most már jó lesz, ha lepihen és alszik. Nagyon kimerül különben.

Lili szót fogadott. Alig foglalt el egy ülést, a mint lefeküdt, magára terítvén téli kendőjét. Jó éjszakát kívánt s pár perc múlva aludt édesen. Néha néha mintha mosolygott volna.

Az én szememre nem jött álom. Egész éjjel azon gondolkoztam, vajjon mit álmodik Lilike? Hajnal felé hallottam sutogni: Etelka, édes Etelka!

Lilike már ott volt Etelkánál . . .

Aztán egyszerre csak mintha ott lett volna a temető kertben. Hangosan kiáltott fel: anyám! édesanyám!

Azt hittem, fölébred, de aludt tovább édesen. Csak mikor a napsugarak bekandikáltak a függöny hasadékán, nyílt föl szempillája.

— Jó reggelt, Lili kisasszony. Mindjárt Etelkéknál lesz.

— Ó, már ott is voltam.

— Tudom.

— Talán mondtam valamit álmomban?

— Mondott bizony.

— Ugyan mit?

— Etelka, édes Etelka!

— Ezt, ezt mondtam, emlékszem rá. És még egyebet is mondhattam . . .

— Egyebet is. Ezt: anyám, édes anyám!

— Édes jó anyám! — sóhajtott föl Lilike s könybe lábadt a szeme.

A gőzös éleset fűtventett, immár látszik a büszke kőhalmi vár. Itt várják Lilikét. Izgatottan szedi össze kicsi cók-mókját, bucsuzik tőlem könnyes szemmel, de nem busan. Látom, hogy repdes a szive örömeiben. Ugy tetszik nekem, hogy karcsu, magas lányt látok, nem a pupos, öreges arcú Lilit. Mintha ez a nagy öröm megváltoztatta volna egészen.

— Isten önnel! Szerencsés utat.

— Isten vele, Lili kisasszony.

Mi kár, csak egy percel áll a vonat s repül tovább szélesebesen. Lili már ott sir Etelka karjai közt. Könnyes szemmel nézik a megható szép jelenetet Etelka szülei. A meddig csak visszanézhetek a robogó vonat ablakából, visszanézek. Lili még mindig az Etelka karjai közt.

Igy láttam utoljára. S így látom mindig Lilit, ha lapozgatok könyvecskémbe s meg látom e nevet: Lili.

(Kisbaczon)

Az enyedi bástyák.

Írta és rajzolta: DÓCZYNÉ BERDE AMÁL.

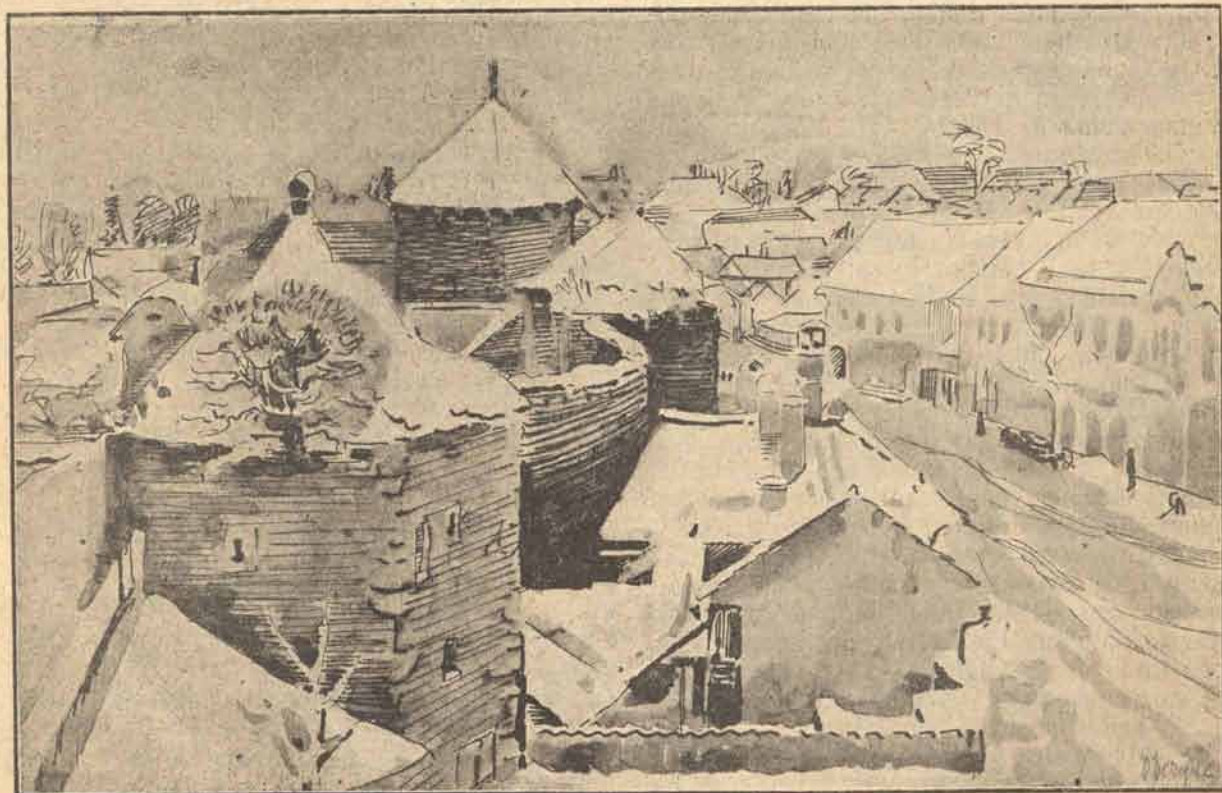
Mihelyt beköszöntenek az első téli napok, az enyedi bástyák is felhúzzák hósapkájukat.

Mint valami öreg hegyimanók, úgy állanak körbe a sok százados várfalon, szinte mondják a járó-kelőknek: Ne féljete, vigyázunk mi reátok.

Hát bizony az úgy is volt régen, mert a várépítő szászok éppen azért építették, hogy ha jön valahonnan ellenség, bevonulhassanak az erős falak mögé. Ma már öreg legények az enyedi bástyák a fegyverekkel szemben. Az idő elvette erejüket, ahelyett megsokszorozta a szépségüket. Ma azért szereljük őket

A várnak hét kapuja és hét bástyája van.

Minden bástyát egy egy iparos cég építtetett és jelvénye festett és faragott alakban ott díszel a bástyaoldalon. Hozzáértő emberek megragadó szépnek találják e várat, a gyakorlatlan szem nem fedezi fel mindjárt, mert kívülről egész kerekén hátsor tapad hozzája. Azonban ha bekerülünk a kapukon, mintha csak ötszáz évet vándoroltunk volna vissza. Középen áll a reformátusok nagy temploma, s a bástyák kör alakban sorakoznak közéje. Az egyiknek hegyes lándzsás csucsa van, a másik szélesen terpszkedik, mint egy gyümölcsös kofanénike; a szücsök bástyája csipkés pártát visel a fejetetején, mint az eladó leányok, aztán van közöttük

A nagyenyedi bástyák.

világhíres is, a sokszögű, ennek minden oldala más és más szélességű.

Persze, a régi kövekhez sok érdekes történet is fűződik. Ilyen a határveszedelem emléke: Rákóczi György kalandos csatározásai közben tatárok vetődtek be Oroszország felől. Persze nagy ijedelem támadt a városban. A lakosság kincseivel együtt a várba vonult, a kapukat bezárta és a hajdani sáncokba vizet eresztett. A tatárok körülfogták a várat és felütötték a sátraikat. Így néztek egymással farkasszemet. Na de hiába voltak tömve a bástyák élelmiszerekkel és puskaporral, egy időn túl ez az állapot mégis csak kényelmessé kezdett válni az enyedieknek. Valószínűleg a tatárok sem érezték jól magukat, mert megkezdtek az alkudozásokat. Először is a kincsek kiadását követelték, mert akkor, ugymondták, elvonulnak. A szegény enyediék persze rögtön kiadták, de bizony a kutyafejű tatárok megsem mozdították a sátorfájukat. Most már még három szép leányzót is követeltek. Milyen szomorú, de biz ennek is meg kellett történnie. Sőt még szomorubb volt az a dologban, hogy a gonoszok ezek után sem mozdultak meg helyükből.

A szegény nép kétségbe volt esve és mivel már semmi földi eszközt nem látott a szabadulásra, Istenhez fordult segítségért. És hallgassátok meg, mi történt. Virágvasárnap, dél-

tájban, irtózatos vihar keletkezett. Orkán tombolt a vár felett és a mennykő éppen a tatártőrök sátorába csapott bele.

A tatárok, akik hazájukban sohasem láttak égháborút annyira megrémültek, hogy hanyatt-homlok rohantak el a vár alól.

A város népe ezutánra fogadalmi napjává avatta virágvasárnapot. Minden évfordulóján nem evett egy falatot sem addig, amíg háromszor nem ment az Isten házába. Ezt a szokást még nagyanyáink tartották, a hálaadó istentisztelet pedig napjainkban is megtartják a református templomban a csodás szabadulásért.

Később csendesebb idők következtek a városra. A nép visszatelepített régi hajlékaiba, a bástyákat bérbeadták, szalonna és gabona állt a régi puskaporos hordók helyén. A várban csak öreg anyókák botorkáltak s nagy kulcsokkal nyitogatták néha a bástyafalakat, szellőztetni az elemőzsiájukat. Ilyenkor a szorgalmas enyedi diák utánuk lopózott s a homályos bástyájában kitapogatta, hova is csepegett le az olvadó szalonna zsírja. Aztán a zsírsomót kis csuporba gyűjtötte kőbelet huzzott rajta keresztül s este meggyújtva, boldogan tanulta mellette a másnapi leckéjét. Ez így volt száz évvel ezelőtt. Ma villany, közt és vízvezeték mellett tanul a diák. Vajjon lesz-e akkora akaratereje az élettel, mint a száz év előtti kis kollégájának?

Ispéro.

— Elbeszélés a régi diákéletből. —

Írta: BAKSAY SÁNDOR.

II.

Reggelre ébredve senkinek sem jutott az eszébe a kis vendég. Egyik fázott, másik öltözködött, harmadik mosdott. Jérinek a nagy balgatag feje lelógott az ágyról, ő így találta kényelmesebbnek a hajnali álmot.

Mire a Kánisz eszükbe jutott, már akkor nem volt sehol. A bagósipka üres volt. Valószínűleg az első ajtónyíláskor osont ki.

Rá sem gondoltunk volna többé, ha szegény Ispéro koma nem lett volna a földi gondviselőnk. De ő osztotta ki kenyereinket, eledelünket. Éhen is meghaltuk volna nála nélkül, vagy felfaltunk volna egymást. A kis nemes a nagy nemest, Jéri pedig engemet.

S mivel Ispéro volt a kenyérosztó, minden kenyérosztásnál eszünkbe jutott az eb, mert mindig láttuk Ispéro kezén az ebfogak nyomát. Csekély kis varacska volt, alig egy csepp vérszerkedés következménye. Ki gondolt volna arról rosszat?

Ki ám?

A legostobább közöttünk, a félkegyelmű Jéri. Azóta is tapasztaltam, hogy az istenek a

legkifejlettebb tökfejekbe szokták töltögetni a kohlás és rágalmasz csuda-adományait.

Másnap délután, uzsonatájon különfogott, mig én déli maradékkenyeremet eszegettem.

— Te nagyfejű! (Bagoly mondta verébnek.) Te nagyfejű! Te engem ellenségednek tartasz. A leckén sohasem sugsz, holott megtehettél, mert hátam megett ülsz, pedig látod, nekünk a legjobb barátságban kellene élnünk. Most is téged választalak igaz barátomnak. Mondok egy nagy titkot, de el ne árulj. Adj egy kis kenyeret.

A titok furta az oldalamat. Kenyeremet kettétörttem s az egyik darabot Jérinek adtam.

— Köszönöm. Majd megadom kalácsból. Hát . . . de el ne árulj . . . Tudod-e, hogy az a kutya tegnap este veszett volt?

— Ne beszélj, Jéri!

Jéri megesküdt, ahogy szokott.

Ő látott már otthon is veszett kutyát, hát tudja, milyen.

Ugy-e, elébe tettük a tányér vizet, de nem ivott? Ugy-e, borzas volt a szőre, ugy-e, véresek voltak a szemei, ugy-e, a farka be

volt csapva? Ugy-e, reggelre kelve eltűnt, elbujdosott?

En ugyan nem vizsgáltam se szemét, se farkát; de az első és utolsó argumentum megingatott. Bizonyos, hogy a víz nem kellett neki, az is bizonyos, hogy reggelre eltűnt.

Gondolkodóba estem.

— No, látod, folytatta Jéri, — az a kutya megmarta az öreg Ispérót; már most Ispérónak vége van, mert a veszettség gyógyíthatatlan. Láthattad a kezén a marást. De ezt el ne áruld neki, mert előre összemar bennünket. Se a két nemesnek, mert tudod, hogy nem állja a szó. Adj még egy kis kenyeret.

— Köszönöm, Jéri! Látom, hogy igaz barátom vagy, — mondtam, meghatott érzésekkel nyujtván neki utolsó falátomat.

Örök barátságot ígért egymásnak két ifju lélek, kik az ünnepélyes eskü hatása alatt úgy álltak ott, a térdig érő hóban, mint két dárdás vitéz a római érmeiken.

Este, a kenyérsztás alkalmával, figyelmesen szemügyre vettem Ispéro jobbkeztét s színről-színre láttam a kezefején a két száraz vérfoltocskát.

Irtózva vettem át kenyeremet kezéből. Vajjon a pusztá érintés által nem ragad-e el a borzasztó nyavalya? Jól megjegyeztem, hol érintették ujjai a kenyeremet s azt a részt észrevétlenül levágtam.

Figyeltem Jérire s láttam, hogy ő is ugyenezet teszi.

Másnap nyakamba vettem a várost. Föltettem magamban, hogy minden házat kikémlelek, ha nyomára akadhatnék a gyanus állatnak. Semmi nyom.

Következő nap János napja volt. Nem voltam névnap-kergető, sőt apám határozottan megparancsolta, hogy soha senkit nevenapján még ne köszöntsek; még őt se.

De most hajtott valami. Nem bánom, akármit mondanak rá otthon. Megköszöntöttem a város minden Jánosát azzal a híres köszöntővel:

»Azért jöttem a fagyon« . . .

Megrakták a zsebeimet kalácsal, néhol le is húzták a kutyák, de nem volt köztük az átkozott csavargó.

Aprószentek napján zsebembe dugtam nyolc ágra font sibáromat (amit ti mustárnak hívtok) s újra elindultam, nem verekedni, hanem azért, mert tudtam, hogy az egész város legénye, lánya mind az utcán csatangol, következőképpen a kutyák sincsenek nyugton. Mindhiába.

Következő délben már a kis nemes fogott külön.

— Te! Vigyázz ám: Tudod-e, hogy a kis fehér eb, mely Ispérót megmarta, rossz kutya volt.

— Ki mondta ezt az ostobaságot? — kértem kellenlenül.

— No csak te azt ne keresd, hanem vigyázz magadra. En láttam, hogy tegnap este fölvette a vizes üveget s megint letette anélkül, hogy ivott volna. Ma reggel felöltözött anélkül, hogy tükörbe nézett volna. Nem látad, mint huzza össze szemeit, valahányszor az ablak felé tekint? Fél a fénytől, a világosságtól. Ez mind rossz jel.

Szegény Ispéro! Ugy szerettem volna megsiratni, ha merem volna. De mi haszna az én sirásomnak? Attól ő meg nem gyógyul.

Ha mégis kaphatnánk valahol Gentiana cruciatát! Akkoriban nagy híre járt, hogy egy horvátországi tanító feltalálta ennek a szörnyű nyavalyának az orvosságát a Gentianában. En, aki kapkodtam valamit a botanikához és a Gentiana nem egy fajtát ismertem, azon törtem a fejem, nem lehetne-e ebben egyik fajjal a másikat pótolni. Mekkora dicsőség lenne az, ha az öreg Ispérót én gyógyítanám ki! De volna bár tele Gentianával az egész határ, ki találna most arra ebben a nagy hóban?

— Sőt, — folytatta a kis nemes, — Jéri azt mondja, hogy a nagy nemes kezén is látott karcolást s ő emlékszik is rá, amikor megvágta kezét ugyanazon késsel, mellyel Ispéro a kenyeret szelte.

Eközben odaérkezett a nagy nemes is Jériverel.

No nézzétek! monda Jéri diadalmaszkodó kajánsággal. — Nézzétek a nagy nemes jobb kezét. Hát láttátok ti rajta ezt a karcolást ma egy hete? Hiszen látja, aki nem vak, hogy ez nem lehet több kétnaposnál! — Azután ellökte magától. — Állj távolabb, hozzám ne nyulj, mert érintésem is halálos.

A nagy nemes fásultan nézett a nyilvános karcolásra, mely mint egy árszem-nagyságban vörösödött kezén. Azután elkezdett bucsuzni.

— Fiuk! Ha veszitek rajtam észre, hogy irtózom a víztől, akkor többet ne jöjjetek hozzám közel, mert én akkor már nem leszek magamnál, hanem hívásatok el az Orhán ácsot, meg a Perdó cigányt, hogy kötözzenek meg. El ne oldozzatok, akárhogy rimáncodom. Közel se jöjjetek, mert akkor köpködök és a nyálam is ragadós. De azért ne hagyjatok ám árokba temettetni, mert én nem vagyok oka. Imádkozzatok értem. Kutyához soha se nyuljatok, lássátok még a legszelidebb is megöli az embert. Töltsetek egy kis vizet a kalamárisomba. Ne féljete, nézzétek, mind kiittam. A ládám kulcsát te vedd kezedbe, kis Bagó, (engem csufoltak így), az ágyi ruhámat igazán odaadassátok édes anyámnak, szegénynek. Egy törülközőm és egy lepedőm a mosónénál van, számon vegyétek. A sipkám a kis testvéremnek hagyom, de elébb kifüstöljétek ecettel.

Ugy rittunk, mint a patak. Egész nap bujdosunk. Széjjelmentünk meg összebujtunk tanakodni.

Olyan gyámoltalanok voltunk, s Jéri volt köztünk a legijedtebb. Mostani eszemmel ezer módját tudnám a szabadulásnak. Legelőször is hazaszaladnék, majd megoltalmazna engem az én édes anyám. Vagy mennék a szomszédba segítséget kérni. Vagy bejelenteném a professzor urnak, ki a szegény Ispérót idejében megkötné. De mindez akkor lehetetlennek látszott. Hogy én abból a szobából, ahova rendelve voltam, másutt keressek éjjeli szállást? Hiszen mindjárt kicsapnának és akkor hogyan kerülnek én az én atyám kemény tekintete elé? Vagy, hogy én árulkodjam a szegény Ispéróra, hogy meg van dühödve? Micsoda istentelenség lenne már ez? Ezt még Jéri sem tenné. Valóban, senkinek sem jutott eszébe sem a menekvés, sem az árulkodás. Beléfásultunk fátumunkba. Kis halálra ítelt rabok, akik holnap, holnapután össze lesznek marcangolva. Ünnepe után az első leckeórára el kellett készülni három fejezetre Sextus Roscius Amerinusból: de minek, mikor úgy is rajtunk szárad.

Szegény öreg Ispéro! Ő maga semmit sem sejtett a borzasztó jövőből. Mig mi sugtunk-bugtunk, addig ő elővette a Ciceróját és tanulgatta a Sextus Rosciust. Ettől még jobban megfájult a szivem.

— Mit sietsz öreg? ráérünk még! — biztattam tettefetti könnyelműséggel. Az öreg tovább tanult, én pedig tovább keseregtem. Főként azt sajnáltam, miért nem a poetika classisba járok én most? Milyen hatalmas elégiát írnek egy szorgalmas tanulóról, ki három fejezetet betanul s nem tudja, hogy nem fogja felmondani. Mihaszna! Vanitatum vanitas. Itt az irás, olvassátok, idézem tudós fejjel Kőlcseyből.

Év utolsó estéjén nehéz szívvvel kezdtünk vetközni. Ez a nyolcadik este: kilencedik napra kiszokott törni a dühödés, — úgy mondják. Micsoda esztendőre virradunk!

Gyakran megtörtént, hogy az öreg Ispéro holmi apró szivességet tett velünk; kivált velem, kit legjobban szeretett. Különösen csizma lehuzásban volt kipróbált hűsége és ereje, mert a csizma gyakran megvetemedik a kis emberek lábán, kivált ha sokat szaladgálnak sárban, vízben, hóban. — Hocci no! — szólt ilyenkor, s lábát lábunknak vetve, úgy lerántotta, mintha ott sem lett volna. Hejh! jól esett volna most! de őrizkedtem magamra vonni figyelmét. Hirtelen lehánytam felső ruháimat s bebujtam az ágyba vízescsizmás lábbal.

Nem vette észre.

Fejemre huztam a takarót s elkezdtem csendesen szöpögni. Édes, kedves jó anyám, csókolom azokat a gondviselő kezeidet! Hagyárosi erdő! Soha sem kötök én hintát a te nyirfáid sudaraiból többé!

Imádkoztam sokat, sokat, de sohasem tudtam benne véget érni; mindig jutott eszembe valami, amit az én jó Istenemnek még meg

kell mondanom. Utoljára egy szóban foglaltam össze mindent. Ne hagyj el, én Istenem ne hagyj el! Még álmomban is imádkoztam.

— Ne hagyj el, ne hagyj el!

Éjjél tájban rémes jajgatásra riadtam fel. A hangban Ispéróra ismertem. Mély, hörgő, fojtott, reszkető, nyöszörgő jajok.

Jaj, jaaaj! Jahahahaj nekem! Ohóhóhó! Jahahahaj nekem!

Irgalmas Isten! kitört rajta!

Halkan szólítottam a fiukat.

— Ébren vagytok-e?

— Ébren! — felelt fojtott suttogással a Kis nemes. — Én az ágy alatt vagyok. Bujj te is ágy alá.

Leugrottam, bebujtam s magamra rántott dunnácskámmal elbarikádoztam magamat. — Eközben a rémes jajgatás fájdalmas sikoltásokká nőtt.

Jaaaaajjjajjjaj! Jaj! Jaj!

Fojtott lélekzettel keservesen zokogni kezdtem, halálveríték csurgott arcomon.

Oda hallott hozzám a többiek elfojtott zokogása is.

Ispéro jajgatása egyre növekedett. Borzasztó gyötrelmei lehettek.

Kirohanni! Ez volt mentő gondolatom, de nem mertem hozzáfogni. Hiszen mig én az ajtóhoz juthatok és a kulccsal vesződöm, százszor nyakamba ugrik és összemarcangol.

Végre a Kis nemesnek — talán mivel nem tűrhette tovább a rettenést, talán egészen öntudatlanul — éles, átható kiáltása vetett véget a gyötrelmes jajoknak.

— Ispéro! Pista! Pista! Ispéro! — kiáltott gyorsan egymásután, mire a jajgatás megszűnt s még ijesztebb némaság követte.

Azután hallottam a kéngyertya sercegését s ennek a világánál láttam, amint Ispéro meggyújtja a gyertyát, felül az ágyban és vadul szétttekint.

— Hol vagytok? — kérdé fájdalmas sóhajással s midőn kérdésére nem kapott választ, felkelt s egyenesen Jéri ágyának tartott. — Hol vagy, Jéri?

— Hol vagy Jéri? — ismétlé újra, megtapogatván a Jéri felgyürt dunnáját.

E kérdésre bestiális ordítás bődült ki az ágy alól. Jéri halálordítása.

Nem volt neki annyi esze, hogy dunyháját magával vitte volna s most nem volt egyebe mivel fődözni vagy védni magát a két sáros csizmájánál.

Ezt vette kezébe, ezzel csapkodott kifelé, folyvást ordítva.

— Kedves Pistikám! Aranyos Ispérokám! Ne bánts, ne bánts! Egyetlen fia vagyok az apámnak. Nézd, a többiek is az ágy alatt vannak!

Ispéro sötéten végignézte az ágyak alját, de már megmaradt a Jéri ostrománál.

— Gyere ki most mindjárt! — rivalt rá álmos kegyetlenséggel.

— Nem megyek, nem megyek! Inkább itt harapjal agyon, — ordította Jéri, csizmasarkaival ütéseket mérve Ispéro mezitelen lába fejére.

Az egyik ütés talált. Ispéro felordított, felkapta megsértett lábát, egyik kezével kirántotta a nyoszolyát a fal mellől, másikkal a paizs nélkül maradt Jérit markolta meg s ragadta ki.

Iszonyu volt nézni, amint üstökön ragadva talpra állítja, azután megmarkolja mellén az inget és az ágyba vágja.

De Jéri rögtön talpra ugrott, — sohasem láttam burgundi répában ilyen elevenséget — s mellbe ütötte Ispéro, hogy hátratántorodott.

Csak egy pillanatra. Ispéro most, mint egy megdühödött szelindek — valóban annak kellett lennie — vetette magát Jéire, derékon kapta és megcsóválta a levegőben.

Jéri el volt veszve, láttuk. Kezei le voltak szorítva, csak lábai rángatóztak. Végső kétségbeesésében beleharapott Ispéro vállába, hogy ez felordított, s ugy vágta Jérit az ágyba, hogy a szerencsétlen szó nélkül terült el. Behunyta szemeit s várta a halálos harapást. Még a nyakát is elnyujtotta.

Ispéro rádértelt.

Te barom! — Te lunátikus! — Nem tudsz az ágyban maradni? — Mit mászkálsz az ágy alatt?

A dulakodás közben mi is előbujáltunk.

Mindegy, akárhol harapdál össze. Felugráltunk a szoba közepén levő hosszú asztalra; szék-lábbal, csizmával, vizes üvegekkel fölfegyverkezve vártuk a támadást, tercesben ordítva:

— Ne karapd meg? Az isten áldjon meg, ne harapd meg!

— Beszélhettek ennek a veszett állatnak, — felelt Ispéro dühösen, görcsös öklével szájon ütve a nyavalyás Jérit. Látjátok, hogy nincs eszén. Most meg az ujjamat harapta ketté. Még kell ezt kötözni. Hozzatok ide a nyakravalómat! Segitsetek.

Bolond kívánság. Ő van megdühödve és még neki segítsünk megkötözni a szegény Jérit!

A kis nemesnek egy mentő gondolata támadt. Jéri már ugy is oda van, — s nem is nagy kár érte, — hátha ezzel az egy áldozattal megalékszik!

Leszállt az asztalról, előkereste Ispéro nyakravalóját meg a magáét s óvatosan átnyujtotta Ispéronak.

— Kötözd meg, — ordította Ispéro — majd én fogom a kezeit.

A kis nemes engedelmeskedett s reszketve keritette a szerencsétlen Jéri kezeire a hurkot.

En e pillanatot felhasználva az ajtóhoz surrantam, a kulcsot csendesen megfordítottam s kiszöktem mint a nyíl. Utánam a nagy nemes. A következő percben már a kis nemes is kint volt a folyosón.

(Vége következik.)

Egy királyleányról.

— Mese. —

Irtá: MONOKY SÁNDOR.

I.

Mesebeli kis királylányak
Egyszer egy vágya támadt:
Szerette volna megtekinteni
A körülfekvő tájat.
Édes apjának esengelt százszor,
Könyörgőn, sirva kérte,
De hasztalan hullt szeme harmata,
Mert célját el nem érte.
„Ne vágyj ki, édes kis gyöngyvirágom,
Ezer baj ér ott téged!
Vad tör reád az erdő mélyiből,
Amikor nem is véled.
Gyorsan rohanó folyó habjai
Enyelgve, szépen hívnak,
Hálha téged is ott ér a halál,
Ólén az örvénysirnak?
Viharfelhőknek sötét kebelét
Széltépi majd az orkán,
Villámot lövell és dörög vadul,
Ahogy kifér a torkán.
Gyöngye vagy te még, miként a harmat
Nyíló virágok kelyhén,
Azt, ami künn van, ne lásd meg soha
S boldogabb leszel, mint én!
Lásd! Itt e várban öröm vesz körül,
Boldogság napod, éjed,

Százan figyelnek egyetlen szóra,
Mindenki szolgál néked.
Van selymes ágyad, aranyos ruhád,
Játékok is, de mennyi!
A boldogságért nem kell lenéked
Ki, a világba menni.”

II.

A várból egy szép nyári délután
Észrevétlenül kissurrant a lányka,
És régi vágya egyro messzebb üzte:
Az ismeretlen, álmódott világba.
Futott, futott, nem nézve hátra sem,
A nap mesolygott rá szerelmesen.

Virágos réten tarka pillangókat
Úzólt vidáman egy csapat gyerek,
Mezillábos kis parasztfiúk, lányok,
Mind oly boldog volt, dalolt, nevetett.
Borúnak, aranyak nem volt hire sem,
A nap mosolygott fénylőn, kedvesen.

Csacska csermelynek enyhítő vizében
Förgén uszkáltak a kicsiny halak
És a madárkák oly szépen daloltak
A napsugaras kéklő ég alatt.
Erdei vadnak nem volt hire sem,
Báránykák játsztak ott szerelmesen.

Önkéntelenül ráragadt a jó kedv
A csudálkozó kis királyleányra;
Csak azon vette egyszer magát észre,
Hogy a körtáncol ő is vígan járja.
Az arc piros lett, ragyogó a szem,
Ilyen boldog nem volt sohasem.

De alkony borult a viruló tájra,
A nyáj hazatért, elült a madár;
Elszéledtek mind és ő búsan nézte,
Hogy a kis sereg már jó tova jár.
Fölkünt a hold is a liszta egen,
S bámulta a lányt bohón, kedvesen.

Királyné lett a kis királyleányból,
De soha-soha nem értette meg
A jajl, a könyvet, mit előtte sirtak
Szegény meggyőzött, árva emberek.
Őrök hite lett, hogy künn szebb világ van,
Mint a királyi fényes palotában.

(Vámfalu.)

Szellő se rebbeni, mély nyugalom karja
Tartotta fogva a természetet,
Csak egy-egy bagoly huhogása hallott
S csörögve a kis csermely sietett.
Nem volt itt csinált pompa, csillogás,
De mégis minden oly szép volt, csodás.

A kis királylány hosszan elmerengett,
Ártatlan lelke nem értette meg:
Miért nem lehet ő is olyan boldog,
Mint azok a kis játszó gyermekek?
Hiába vette körül fény és pompa,
A szíve őt egy szebb világba vontá.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a gyémántról és az aranyról.)

II.

Tamás: Az emberek nem annyira gyémánt, mint inkább arany után vágyakoztak. Szeretném, ha elmondanád, hol találták a legtöbb aranyat.

Apa: Az aranyról sok minden mondani valóm van, most csak egy néhány kérdésre felelhetek. Nem is gondolod, hogy a világ egyik legrégebbi aranybányája Erdélyben van. Krisztus idejében már művelték ezeket a bányákat. Akkortájt a dákok laktak itt, kiket hosszú, kegyetlen háboruban a rómaiak tettek tönkre. A rómaiak aztán szorgalommal kutatták az aranyat. A munkájuk nyoma ma is látható. Az aranytartalmu köveket tüzellel porhanyóvá tették és aztán széttördelték. A kívánatos sárga fém a kövek között mosolygott rájuk. Néha bizonyára szerencséje is volt a bányásznak és rá-rábukkant egy-egy nagy darab termésaranyra.

Apa: Nincs szó arról, hogy nagy aranytömböt találtak volna, de valószínűnek tartom, mert ma is lelnek néha. A hunyadmegyei Brád mellett a bányában egy 58 kilós aranytömböt találtak. Ez már sok is egy embernek. Fel se tudtad volna emelni. De ne busulj, nem hagyták ott, volt, aki felemelte. Pár évvel később, nem is nagyon régen ismét szerencsésen járt az egyik bányász: rábukkant egy 30 kilós aranytömbre. Ezt is Hunyad megyében találták. Valószínűleg folynak itt még nagy tömeget később is találni. Szerencse is kell hozzá. Persze legjobb volna egy olyan készüléket feltalálni, amely jelezné, merre van a földben az arany. De bizony az bujósdi játszik, nem jelentkezik, míg egészen közel nem érke hozzá. Természetesen, nemcsak nálunk, hanem a világ más részén is találtak nagy aranytömböket. Kaliforniában (Észak-Amerika) például egy 43 kilós darabot leltek. Ujabb időben Ausztráliában, Kali-

forniában és Afrika déli részén bányásszák a legtöbbet. A leggazdagabbak az ausztráliai aranybányák. De nemcsak a földből és sziklából szedik az aranyat, hanem ősidők óta mossák is. A víz évezredek alatt sok aranytartalmu követ mállasztott szét, kavicsképpen lehordta őket a síkságra, az aranytermő vidékek folyóinak medrében sok az arany. A folyók mellett levő kavicstelepekből kimosták. Nálunk rendszeren cigányok foglalkoztak aranymosással.

Tamás: Mi az oka annak, hogy az arany értéke nem változik? Ha mindig többet és többet találnak, több és több kerül forgalomba. Te pedig egyszer azt mondtad, hogy amiből sok van, annak az értéke leszáll.

Apa: Igaz, hogy sok arany kerül forgalomba, de sokra is van szükség. A legtöbb államban aranypénzt vernek. Mit gondolsz, milyen temérdek aranyra van szükség a pénzveréshez? Az ékszerek is folyton szaporodnak. Ugy képzeld tehát a dolgot, hogy a megszerzett arany nincs mind forgalomban, hanem egyesek maguknál tartják. Sok embernek az a tulajdonsága, hogy nagyon szereti az ékszert, sokan az aranypénzt rejtik el. A háborus tapasztalatok, már i. e. a régi háborus tapasztalatok óvatossá tették az embert. Dugják az aranyat. Dugják különösen akkor, ha a legcsekélyebb veszedelem fenyeget. Sok föld alá is kerülhetett ismét. Ha régi időben kunok, besenyők, törökök, tatárok törtek az országra, sokan elásták aranypénzüket vagy aranytárgyaikat és menekültek. Hányszor megtörtént, hogy elpusztult a kincs elásója. Ezért találtak és találnak szántás vagy házépítés közben ma is nem egyszer évszázadokkal azelőtt elásott arany és ezüst tárgyakat.

Tamás: Én azt hittem, hogy a kincskeresők babonás emberek, akik sohase bukkannak rá az elásott aranyra.

Apa: A kincskereső, akik elásott arany után kutainak, csakuqyan babonás emberek. Azt hiszik, hogy bizonyos időben a földből láng csap ki és elárulja a kincs helyét. Nem kincskeresőkről, hanem kincstalálókról beszélek. Ásás közben sokszor jelentős kincsekre bukkantak véletlenül! 1887-ben Háromszék megyében a

bodrai szorosban 15 kis aranyrudat találtak. Ugy látszik, menekülés közben egy római ember áshatta el. Egy-egy rud sulya körülbelül félkiló. Majd egy más alkalommal beszélgethettünk még az aranyról és a talált kincsekről is. (Budapest.)

Cenci néni virága.

Amikor Öcsikék a Balaton mellett nyaraltak, nem messze tőlük lakott egy igen kedves néni, a jó Cenci néni, aki a virágot nagyon, de nagyon szerette. Reggel és alkonyatkor ott állott az ablakban Cenci néni, öntözgette a virágait s úgy biztatta őket: nőjjetek, viruljatok virágocskáim, ó, nőjjetek, nőjjetek! Különösen egy virágot öntözgetett nagy gonddal, szeretettel, de ez a virág mégis lassan nőtt, amin sokat buslalkodott Cenci néni, öntözés közben folyton sóhajtozott: ó, ó, kis virágocskáim, este, reggel öntözlek s mégsem akarsz nőni! Gyökereidet titkos féreg rágja tán?

Öcsike, amilyen pajkos, olyan jószívű, szívből megsajnálta Cenci nénit és, sokáig fűződött, hogyan vigasztalhatná meg szegényt.

— Topp! Megvan! Koppantott a homlokára. Volt a kertjükben sok-sok virág olyan, amilyen a Cenci nénié, jóval nagyobbak, nosza, egyet kirántott fővestül s látaflanul Cenci néni ablaka alá sompolygott.

Csak azt várta, hogy Cenci néni megöntözze

a virágot s eltávozzék az ablakból, egy-kettőre lekapta a virágcserepet, kihuzta belőle az ő virágot s helyébe dugta az övét, mely volt legalább háromszor olyan hosszú, mint a Cenci nénié.

Ez reggel történt. Estefelé megint az ablak alá sompolygott s leste, várta Cenci nénit. Hiszen nem kellett sokáig várakoznia jött Cenci néni a vizeskannával, Öcsike meg hirtelen a virágtartó alá bujt s megfogta az ő virágának a szárát.

— Ó, ó, — álmélkodott Cenci néni — nem akarok hinni a szememnek. Mi történt veled kis virágocskáim, hogy reggel óta ekkorát nőttél?

— Várjon csak Cenci néni, — nevetett magában Öcsike — most lát még igazi csudát! Azal szép lassan tolta följebb, följebb a virágot, az meg Cenci néni szemeláttára nőtt, nőtt, mint éppen a mesebeli hirtelen-nőtt fiú.

— Ó Jézusom, ó, Krisztusom, — sikoltozott Cenci néni s ijedtében keresztet vetett. Hiszen az még nem lett volna baj, hogy ke-

resztet vetett, de az már baj volt, hogy ijedtében kiejtette a kezéből a vizeskancsót s persze

hogy éppen az Öcsike fejére csurgott a víz. Szemcsája tele lett vízzel, úgy prüszkölt, mint egy kis vizilovacska.

Hogy miket kiabált Öcsike után a kedves Cenci néni, arról részletesen nem számolok be, csak annyit jegyzek meg, hogy nem érdemes jót cselekedni, mert lám, Öcsike örömet akart szerezni Cenci néninek, ő meg többek közt azt kiabálta utána: Csirkefogó! Csirkefogó! Csirkefogó! Igen, pont háromszor kiabálta ezt. Ez volt a figyelmeség jutalma. De hiszen nem is növeszti meg több virágját Cenci néninek. Növelje meg ő! — mondta Öcsike.

(Kisbácson.)

Elek nagyapó.

Kiadóbácsi postája belföldi előfizetőihez.

Láng Endre, Szilágysomlyó. Előfizetési díja f. é. március 31-ig ki van egyenlítve. Reméljük, a hiányzó számkal már megkapta. — Kissné, Czeglégy Amália urnó, Szék. Előfizetési díja f. é. július 1-ig ki van egyenlítve. — Kiss Irmuska és Iduka, Szék. Előfizetési díjuk f. é. június 30-ig ki van egyenlítve. — Popper Margit és Ilus, Arad. Közölkék pontos címöket. — Naab Emmuska, Arad. Közölké melyik számot nem kapta meg, hogy elküldhessük. — Hirsch Testvérek, Târgu-Mureș, Közölkék, melyik számot nem kapták meg.

Kiadóbácsi postája külföldi előfizetőihez.

Scherer Turda, Pezinek. Előfizetési hátraléka 1924. május 1-től december 31-ig ki van egyenlítve. — Szalay testvérek, Nagyborsa. Előfizetési díjuk 1925. december 1-ig ki van egyenlítve. — Kisfaludy Bandi, Sajógömör. Előfizetési hátraléka 1925. július 1-től 1924. május 1-ig ki van egyenlítve. — Bömisch Béluska, Spisska-Bela. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től november 1-ig ki van egyenlítve. — Deme Dezső, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. augusztus 1-től december 1-ig ki van egyenlítve. — Dendely Laci, Roznava. Előfizetési hátraléka 1925. július 1-től december 31-ig ki van egyenlítve. — Ender Bertalan, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Grossmann Miklós, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től november 1-ig ki van egyenlítve. — Grusz testvérek, Roznava. Előfizetési díjuk 1924. november 1-től 1925. január 31-ig ki van egyenlítve. — Gyürky Évike, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től 1925. január 31-ig ki van egyenlítve. — Halalay Zoltán, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Imreczi Gabriella, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Karsai Karcsi, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. október 1-től november 30-ig ki van egyenlítve. — Körössy Magda, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Lipták Zoltán, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. április 1-től július 31-ig ki van egyenlítve. — Magyar tannyelvű iskola, Roznava. Előfizetési díja 1925. április 1-ig ki van egyenlítve. — Mészáros Béla Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Mihalik Testvérek, Roznava. Előfizetési hátralékuk 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Ochtinszky Gyurka, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. július 1-től október 31-ig ki van egyenlítve. — Pollák Zoltán, Roznava. Előfizetési hátraléka 1925. júl. 1-től 1924. aug. 31-ig ki van egyenlítve. — Róm. kath. fiúiskola, Roznava. Előfizetési hátraléka 1924. aug. 1-től dec. 31-ig ki van egyenlítve. — Róm. kath. püspöki leánynevelő, Roznava. Előfizetési hátraléka júl. 1-től nov. 30-ig ki van egyenlítve. — Szántó Pali, Roznava. Előfizetési hátraléka nov. 1-től dec. 1-ig ki van egyenlítve.

A v a l ó d i
Schicht „Szarvas“ védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

A csodálatos sárkány.

— Ifjúsági elbeszélés. —

Írta: Kertész Mihály.

II.

— A vásártérik . . . a polgáristák engedik őket . . . — szólalt meg hosszú hallgatás után újra Labancz, hangjában sok irigységgel és fájdalommal.

Ugyanis a polgáristáknak ősi ellenségei voltak a gimnázisták. A polgárit alsóbb rendűnek, a gyengék menedékhelyének tartották, ahová — szerintük — csak azok járnak, akiknek nincs elég tehetségük a gimnáziumhoz s akik nem is akarnak többet végezni a négy középiskolánál, hogy aztán iparos- vagy kereskedő pályára lépjenek . . .

Persze, a polgáristák semmiképen sem akarták elismerni alsóbbrendű mivoltukat s ezért nagyon haragudtak az őket lekicsinylő gimnázistákra. Állandó is volt közöttük a torzsalkodás, míg végre a rég lappangó ellenségeskedés egy egészen jelentéktelen kis esetből kifolyólag elkeseredett nyílt háborúra vezetett. A »casus belli«-re az adott okot, hogy a vásártéren egy alkalommal a gimnázistáktól átrepült egy bőrlapda a polgáristákhoz. A lapdát aztán a polgáristák nem akarták visszaadni jogos tulajdonosaiknak, mert azt vitatták, hogy a tilosba repült lapda őket illeti.

A gimnázisták ugyan megkísérelték, hogy békésen intézzék el ezt a kinos ügyet, s napokon keresztül tartó hosszadalmas diplomáciai tanácskozások folytak a lapda visszaadása tárgyában, de a tanácskozások nem vezettek eredményre, a polgáristák makacsul ragaszkodtak álláspontjukhoz s nem adták vissza a birtokba vett bőr-lapdát.

Erre aztán teljesen megszakadt az eddig is csak színlelt barátságos viszony, kitört a háború, mely a kisebb számu és egyenként is gyöngébb gimnázisták csufos vereségével végződött, aminek természetes következménye az lett, hogy a gimnázistáknak el kellett hagyniok a vásárteret. E naptól kezdve aztán a gimnázisták a »kis-tér«-re szorultak s többé nem ereszhettek fel sárkányt, mert ha minden más szórakozásnak, játéknak megfelelő is volt a »kis-tér«, sárkányt eresztetni csak a vásártéren lehetett, mert a sárkányozáshoz nagy tér kellett, ahol hosszan lehetett szaladni s a legnagyobb szél-csendben is volt annyi légáramlat, amennyi a jó sárkányhoz is kellett . . .

A gimnázisták veresége ugyan már régebben történt, de azóta meg sem kísérelték, hogy újra megjelenjenek a vásártéren. Sőt még az uccán is messze elkerülték a polgáristákat, mert ha a véletlen utjukba hozta egyiket vagy másikat, az már messziről rájuk vigyorgott s gunyosan kérdezősködött:

— Mikor jöttök már a vásártérre?! . . .

Az a maró guny, ami ebben a kérdésben volt, még jobban fájt a gimnázistáknak, mint a testi vereség. Ezért kerülték hát őket és a vásárteret, pedig most, a szünidőben, amikor annyi idő és alkalom volt, — bizony nagyon kiányzott nekik a vásártér és szívéükben még jobban kiburjázott az irigység okozta fájdalom.

Ez a fájdalom csendült ki Labancz Jóska hangjából is, amikor megállapította, hogy a gyönyörűen álló színes, tarka sárkányok nagy csapatját a polgáristák eregetik és pedig a vásártérről . . . És szavait ezért követte ismét hosszú hallgatás . . .

Egyszerre azonban Kovács Pista dacosan felkapta fejét és szikrázó tekintettel szólott:

— A »kis-tér«-ről is lehetne sárkányt eresztetni!

— Lehetne, — mondotta a másik kettő kissé bizonytalan és vontatott hangon.

— Még pedig különbet is, mint a polgáristák! — toldotta meg Kovács.

Labancz meg Sántha hirtelen érdeklődéssel fordultak a beszélő felé. Hiszen valamennyiük titkos és sokszor ki is fejezett vágya volt, hogy legyőzzék, felülmulják az ősi ellenséget, érthető tehát, hogy izgatott kíváncsisággal és várakozással tekintettek Kovácsra a mérész kijelentés után.

Kovács Pista nem is váratta őket sokáig. Régen forgatott már fejében valami tervet, de eddig hallgatott róla. Most azonban elérkezettnek látta az időt, hogy előálljon vele.

— Ha mi — mondotta meglehetősen szónoki hévvel — talán testben gyengébbek, számban kevesebben is vagyunk, mint ők, — de mégis gimnázisták vagyunk! Többet tudunk, mint amazok! Le kell győznünk őket — ésszel! . . .

— Hogyan?! — kérdezte egyszerre a másik két gyerek.

— Nagyon egyszerűen, — szólott Kovács. — Csinálnunk kell egy olyan sárkányt, amely különb, szebb, hatalmasabb lesz, mint az övék, amelynek, nem kell kifutás meg sok levegő s amelyet így a »kis-tér«-ről is fel lehet engedni . . . Egy csodálatos sárkányt kell készítenünk, amely mellett a polgáristák sárkányai elbujhatnak szégyenletükben! . . . Olyant, amelyet meg fog bámulni az egész város, amely magasabbra emelkedjék minden sárkánynál s amelyet még a harmadik faluban is megláthassanak.

A két gyerek szemee pompás terv hallatára lázban égett, arcukra az izgalom tűz-rózsái ültek ki s percekig szólni sem tudtak.

Kovács pedig diadalmas várakozással nézett rájuk.

Vége is Labancz szólalt meg:

— Ez jó lenne! . . . Ez nagyon jó lenne — ismételte.

— Meg kell csinálni! — mondotta Gabi is az izgalomtól fojtott hangon.

— Meg is csináljuk! — jelentette, ki Kovács határozottan. — És pedig minél előbb! Csakhogy . . .

— Csakhogy? . . . — nézett rá a másik kettő ijedt szorongással, mintha attól tartanának, hogy Kovács valami elháríthatlan akadályról fog most beszélni.

— Csakhogy — folytatta Kovács — ehhez sok minden kell.

— Micsoda? — kérdezte türelmetlenül Labancz és Sántha.

— Először is egy jó ötlet, hogy milyen legyen az új sárkány.

— Hát még nem tudod? — csodálkozott Labancz. — Hiszen . . . azt monadt . . .

— Igen, igen, mondtam, hogy valami nagyszerű, valami csodálatos lesz, de hogy milyen, azt még nem tudom . . . Csak ezután kell még kitalálnunk . . .

— Ez a kisebb része a dolognak, — mondotta ekkor Sántha. — Majd kitalálunk valamit. Inkább arról beszélj most, hogy mi kell még hozzá.

— Másodszor — folytatta Kovács — pénz kell. Sok pénz. Mert annyit már most tudok, hogy ez a sárkány nem közönséges újságpapírból lesz, sem olyanból, amelyet otthon is találunk, hanem olyanból, amelyet csak az üzletben lehet vásárolni . . . Aztán meg, hogy tökéletesebb legyen, nem kovásszal ragasztjuk majd, hanem igazi gummi-arabikummal, amiből legalább is egy nagy üveggel kell, ha ugyan ennyi elég lesz. . . . És végül* ennek a sárkánynak a legmagasabbra kell emelkednie. Tehát sok, nagyon sok spárga is kell hozzá. Legalább tíz gombalyag. Finom, erős cukor-spárga és nem mindenféle dirib-darabból összekötözött madzag. Mert sok csomónak sem szabad lenni a spárgán, hogy könnyű legyen és annál magasabbra szállhasson. A csomós spárgának nagy hasa lesz a levegőben, ez pedig nem is szép és nem is jó.

— Igaz! — helyeseltek a többiek.

— No, lám! Ehhez pedig sok pénz kell! A fiúk mélyen elgondolkozva hallgattak.

— És mennyi pénz kellene? — kérdezte félénken Sántha Gabi.

— Hát várjunk csak, — szólt Kovács és összerántotta szemöldökét, mint mindig, ha erősen gondolkozott valamin. — Husz a papir, harminc a gummiarábi . . . az ötven . . . aztán legalább egy forintért spárga, vagyis összesen egyforintötven krajcár . . . De még kell számítani vagy harminc krajcárt előre nem látott kiadásokra.

— Egy szóval: forint nyolcvan, — adta össze Labancz.

— Annyi. — bölintott rá Kovács.

— Vagyis mindegyikünkre esik hatvan krajcár, — számította ki Sántha.

— De honnan vegyünk annyi pénzt? — aggályoskodott Labancz.

— Pedig ezt össze kell hozni, — mondotta Kovács Pista. — A tekintélyünk is úgy kívánja.

A sulyos anyagi gondok ismét elnémitották a három gyereket. Elmerengve tekintettek felfelé s most még nagyobb fájdalommal látták, hogy a kedvező légáramlat egyre magasabbra röpíti az ellenség sárkányait, ami azt is jelentette, hogy ugyancsak győzik spárgával, ezzel a drága portékával. De ez nemhogy elkedvetlenítette volna őket, hanem még csak jobban ingerelte a versenyre, mert így még izgatóbbnak ígérkezett a küzdelem.

A szinte ünnepélyesnek tetsző csendet Sántha Gabi halk, de határozott szavai törték meg:

— Indítványozom, — kezdte általános figyelem között — hogy először is alakítsunk szövetséget a sárkány elkészítésére. Ennek a szövetségnek mi hárman lennénk a tagjai, alapszabályokat is csinálnánk s ezekben meg lenne állapítva mindenkinek a joga és kötelessége. Így aztán könnyebben keresztül vihetjük tervünket.

— Helyes, helyes! — lelkesedett Kovács meg Labancz a kitünő eszmén. — Meg kell alakulnunk!

— És pedig, — mondotta Kovács — mivel az eszme Sánthától eredt ő is a legjobb tanuló, az apja pedig bankigazgató, azt indítványozom, hogy őt bizzuk meg az alapszabályok elkészítésével.

Labancz, természetesen, pártolta ezt az indítványt s így Sántha Gabi egyhangu megbízást kapott az alapszabályok elkészítésére.

— A megbízást elfogadom, — jelentette ki komolyan Sántha. — Holnap délutánra készen is lesznek az alapszabályok.

— Akkor holnap délután négy óraker találkozunk itt a »kis-tér«-en, a padon — zárta be Kovács a tanácskozást.

Már kezdett alkonyodni. A házak és az akácok árnyai hosszúra nőttek, az uccákon egyre kevesebben jártak s ficánkolva ereszkedtek alá egymásután a sárkányok.

A gyerekek még egy pillantást vetettek a lefelé igyekvő sárkányokra, de tekintetükben most már nem fájdalmas irigység, hanem a győzelembe vetett remény fénye csillogott.

Aztán elbucsuztak egymástól s mindegyikük hazafelé indult . . .

(Folytatása következik)

*Ha néha-néha észrevennéd,
Hogy nem hajlasz jóra, se szépre,
Állj meg, mielőtt megkezdened
A rosszat s jó lesz a vége.*

A Cimbora sorsjátéka.

Minden ötödik sorsjegy nyer.

A Cimbora kiadóhivatala az új év alkalmából nagy sorsjátékot rendez. Sorsjegyeket bocsájtunk ki mindössze 250 darabot és 250 sorsjegy 50 nyereleményfárgyért játszik. Minden előfizető, aki egy új előfizetőt szerez, egy sorsjegyet kap, aki kettőt szerez, két sorsjegyet és így tovább. Mihelyt mind a 250 sorsjegyet kiosztottuk, megejtjük a sorsolást és a nyerteseknek elküldjük a nyereleményfárgyakat.

Az előfizetés gyűjtésének módja a következő: Az előfizetési ívet alá kell írni az új előfizető szülőjével és az aláírott ívet be kell küldeni Szatmárra a Cimbora kiadóhivatalának. A kiadóhivatal azonnal megküldi a sorsjegyet a gyűjtőnek, mielőtt az új előfizető szülege a Cimbora előfizetésének legalább egy negyedévi díját, 90 leut postautalvány útján befizetett. Aznap, amikor a kétszázötvenedik sorsjegyet is kiküldhettük, megejtjük a sorsolást még pedig olyképpen, hogy a Cimbora öt szatmári előfizetőjének jelenlétében 250 számot beteszünk egy kalapba és onnan az öt előfizető 50 számot kihuz. Az elsőnek kihuzott számú sorsjegy tulajdonosa nyeri az első, a másodiknak kihuzott számú sorsjegy tulajdonosa a második díjat és így tovább.

A szerencsés nyerőknek a nyerelemény tárgyakat postán azonnal megküldjük.

A nyereleményfárgyak a következők:

Első díj: Benedek Elek: Katalin, Zsuzsika, Galambok, Öcsike könyve, Rókané komámasszony, Többsincs királyfi és Hires erdélyi magyarok című könyvei.

Második díj: Verne Gyula: A francia zászló, Begum 500 milliója és Utazás a hold körül című könyvei.

Harmadik díj: Futbal labda.

Negyedik díj: Levelezőlap album.

Ötödik díj: Richter-féle építőköcka.

Hatodik díj: Irómappa.

Hetedik díj: Bőrkötésű emlékkönyv

Nyolcadik díj: Bársonykötésű emlékkönyv.

Kilencedik díj: Kézinyomda.

Tizedik díj: Körző.

Tizenegyedik díj: Tintatartó.

Tizenkettedik díj: Egy doboz levélpapír a nyertes nevével.

Tizenharmadik díj: Szép kivitelű tolltartó.

Tizennegyedik díj: Levelezőlap album.

Tizenötödik díj: Nagy rajztábla vonalzókkal.

Tizenhatodik díj: Harminc darab képes levelezőlap.

Tizenhetedik díj: Növénygyűjtő.

Tizennyolcadik díj: Rajztömb.

Tizekilencedik díj: 100 darab névjegy a nyertes nevével.

Huszasodik díj: Bőrkötésű előjegyzési naptár.

Huszonegyedik díj: 12 darab finom színes irón.

Huszonkettedik díj: Egy doboz vízfesték 18 festékkel.

Huszonharmadik díj: Öntöltőtoll.

Huszonnegyedik díj: Egy doboz vízfesték vízfestékkel.

Huszonötödik díj: Könyvhordó.

Huszonhatodik díj: Számológép.

Huszonhetedik díj: Szondy György: Bőrme című könyve.

Huszonnyolcadik díj: Tolltartó.

Huszonkilencedik díj: 3 üveg színes tus.

Harmincadik díj: Kis rajztábla vonalzókkal.

Harmincegyedik díj: Kertész Mihály: Senki Tamás története című könyve.

Harminckettedik díj: Saktábla figurákkal.

Harmincharmadik díj: Kifestő könyv.

Harmincnegyedik díj: Zsebirón betétekkel.

Harmincötödik díj: Penkala irón.

Harminchatodik díj: Egy csomag külföldi bélyeg.

Harminchetedik díj: Balázs Ferenk: Mese-folyam című könyve.

Harmincnyolcadik díj: 12 színes irón.

Harminckilencedik díj: Ceruzahegyező.

Negyvenedik díj: Benedek Elek: Öcsike könyve.

Negyvenegyedik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenkettedik díj: Monoky Sándor: Tündermese című könyve.

Negyvenharmadik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvennegyedik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenötödik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenhatodik díj: Egy zsebkés.

Negyvenhetedik díj: Egy óralánc.

Negyvennyolcadik díj: Fridolin társasjáték.

Negyvenkilencedik díj: Levélnyomó.

Ötvenedik díj: 1 üveg kölni víz.

Szerencse fel! Rajta hát!

A Cimbora minden egyes száma közölni fogja, hogy kik azok, aki a beküldött előfizetőért sorsjegyet kaptak és a sorsjegyek húzása után következő számban közölni fogjuk a nyertesek neveit és azt is, hogy ki mit nyert.

A Cimbora 1925. évi első, második és harmadik számához előfizetési nyilatkozatokat mellékelünk, amelyeket irassatok alá annak a gyermeknek szülőjével, aki a ti rábeszélésetekre a Cimbora előfizetőjeként be fog lépni.

Ahány előfizető annyi sorsjegy!

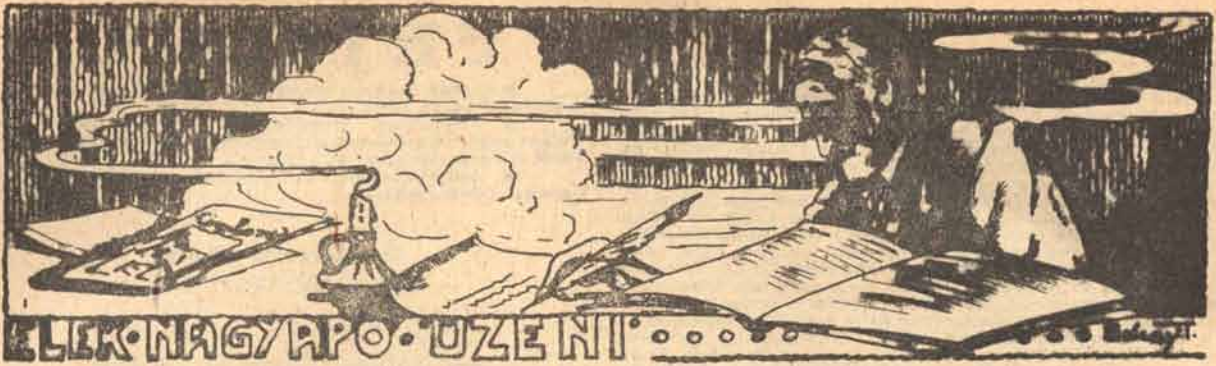
És minden ötödik nyer!

Rajta hát!

A Cimbora kiadóhivatala.

Karácsony és ujesztendő ünnepén özőnével jöttek a jókívánságok az én kedves unokáimtól és a szülőktől is. Gyermekes és szülők szívből fakadt jókívánsága megható bizonyosága annak, hogy elismeréssel találkozok az a munka, mit életem alkonyán végzek az én unokáimért. Valóban, minden pillanatom a lietek, gyakran megtoldom a nappal az éjszakával, el-el-fáradok, de a gondolat, hogy nem végzek hiábavaló munkát, újra mag újra megeleveníti lankadó erőmet. Istené a dicsőség ezért s én hálás szívvel borulok le Isten előtt, hogy öregségemben is épségben maradt erőm és munkakedvem. Teljék meg szívetek az én öreg szívem szeretetével s ennek a szeretetnek forrása soha el ne apadjon! Ez az én jókívánságom.

László Gyula, Székelyhid. Édesanyád nevében írtad a levelet, aki annyira szereti a Cimbora, hogy elhatározta: mindaddig jártnál fogjátok, „amíg a te édesanyádnak áldott jó szíve dobogni fog”. A jó Isten éltesse a te édesanyádat az emberi kor legvégéig határáig. A mire ezt az új netet olvasod, remélhetően már meg is kaptad az általam ígért emlékérgyat. Tolmácsold édesanyádnak meleg üdvözlémet. — *Dobal Károly és Győző, Gyimesközélpál.* Örömmel látjuk unokáim seregében s szeretettel várom további leveleiteket. Mondanom se kell, hogy én magam is szeretném lietek megismerni. — *Néna Róssa, Gencs.* A most kiadott verseid is figyelemreméltó tehetségre vall, meg is írtam a közölkésért, csak nem egészen a Cimbora-nak való. — *Demkő Jucika, Szatmár.* Amikor a Többszines királyfi adták, veletek szemben a földszinti pályaiban egy öreg bácsi ült, aki nagyon hasonlított a nagyapó fényképéhez. Mindenki azt mondta: ni, ott ül nagyapó, pedig ez Tanódi bácsi volt s csak később látottok meg az Igazi nagyapót, amikor kijött a színpadra és elmondta a Többszines királyfi történetét. Nem csudálom, hogy Tanódi bácsit Elek nagyapónak néztétek, mert valóban csodálatos a hansonlatosság keifőnk között s hozzátehetem, hogy nemcsak archon, de lélekben is. Az alatt a rövid idő alatt, amíg Szatmáron voltam, benső barátság szövődött közöttünk, mintha csak a gyermekkorban kezdődött volna a barátságunk. Ebből láthatod, hogy nemcsak a gyermekkorban szövődik barátság. Ha közlésre eljogadtam a rejtvényed, akkor jönni is fog, de türellemmel kell várnod a megjelenésre, mert a beküldés sorrendjében jönnek a rejtvények s rengeteg sok rejtvényt vár közlésre. — *Földes Imre és Laci, Szatmár.* Az írásra fordítások nagyot b gondot, szép lassan és gondosan kell írni, így aztán meglátjátok, milyen szépen megjavul az írásotok. Olyan szépen, hogy nemcsak az gyönyörködik benne, aki olvassa, hanem ti magatok is. Ha Hoffmann Ferenc bácsi, a Többszines királyfi volt karimestere tanít hegedülni, akkor bizonyosan szépen fogtok haladni a hegedülésben. A rejtvényeteken nem tudtam eligazodni. Magyarazatok meg nagyapónak. — *Gátnán Ellis és Zoltán, Marosvásárhely.* A karácsonyi ünnepek alkalmából nemcsak rólam emlékeztetek meg, de az Igazi unokákról is, akiknek sok anyagihiát kívántatok. Látszik, hogy szívből jött a kívánságotok, mert ők csakugyan sok anyagihiát kaptak. — *Gaál Lajosné, Alsógárd.* A karácsonyi vers, sajnálatomra, lekészt a karácsonyi számból. — *Klein Károly, Temesvár.* Írta édesanyád is, hogy sok a tanulnivalód, de én bízom a te szorgalmadban és kitartásodban, hogy legyőzöd a kezdet nehézségeit s aztán majd könnyebben meg majd a tanulás. A számrejtvény megjeltesére, ha magadól nem írsz rá, majd kioktat valamelyik barátod. Édesanyádnak tolmácsold meleg üdvözlémet. — *Hágya Rózsika, Beszterce.* Kereset írtál, az igaz, de nem csunyan, sőt megva nyok elégedve az írásoddal. Majd számolj be, fehér vagy fekete volt-e nálatok a karácsony. — *Szalay Imre, Borsó, Pozsony megye.* Te igazán meg lehetsz elégedve Mikulás apóval, aki szép fehér püspöki ruhában volt nálatok s annyit mindent hozott. És ott járt Krampusz is, akitől megijedtél. Hát ugyan mit kerestél nálatok? Miert nem seprűztél ki? — *László Lili és Kata, Szatmár.* Nagyon szeretik a Cimbora, de csak akkor olvashatjátok, ha a lektét elvégeztétek. Így van ez renújén. Első a lecke, aztán következnek az olvasás meg a játék. Annak igen örvendek, hogy szívesen olvassátok Csűrös Emília néni verseit. Én magam is, mert ő igen szépen és érdekesen ír. Az írásotok tisztá, rendes — dicséret jár ki ezért. — *Kélemen Lajos, Székelyudvarhely.* Most végeztet a gimnázium negyedik osztályát s az édesapád maga mellé veti, hogy kifannyd a lakatos-

mestérséget. Örömmel látom, hogy szereted ezt a mestérséget, de szeretted volna tovább tanulni is. Hiszen, azt megtefeztad a mestérséged mel ett is, hogy tovább műveled magadat üres óráidban s teed is meg, mert művelt iparosokra nagy szükség van az országnak. Ha rendesen kaptod az újságot, ez azt jelentí, hogy a kiadóhivatal megkapta a pénzt. Az újság küldése nyugtázás. A rejtvényeid ismerősök, utat eszelj ki. Telik földed. — *Kovács Jolánka, Nagyvárád.* Szívből örvendek s tudom, örvend a Cimbora minden olvasója, hogy édesanyád, a kedves Róza néni, jobban van. Ennek öröme te is összeszedtél 20 két végű szót, de bizony lekésztél a beküldéssel. Nem baj. Fő, hogy édesanyád meggyógyult. — *Riza Julianna, Marosvásárhely.* Már harmadik levelet írod s azt hiszed, haragszom rád, mert egyszer sem válaszoltam. Talán véteftél valamit? — kérded. Nem véteftél te semmit, de véteft a posta, mert most találkozom először a neveddel s ime, mindjárt válaszolok is. A beszámolóddal, sajnálom, lekésztél. — *Beregi Elza, Szászrégen.* A kiadóhácinak továbbítottam a levelezőlapot, ő eddig bizonyosan kiadott mutalványszámot az általam kiadott címekre, én pedig megdicsérlek a buzgóságodért. — *Végh Géza, Sároboz, Fejérm.* Hogy haragudnam azért, mert eddig még nem írtál, amikor minden héten úgy várod a Cimbora, „mint a zsidók a Messiást.” De nemcsak te, a néniéd is szívesen olvassa. Rejtvényeid közül a csillagrejtvény sorra kerül. Szeretettel várom további leveleidet. — *Roseth Bella, Halmi.* Eddig remélhetően megkaptad a nyeri könyvet, a rejtvények megjelenésére azonban türellemmel kell várnod, mert sokan várítok sorotokra. — *Béldi László, Szepsizsentszög.* Örvendek, hogy elég jó volt az első harmadévi értesítő, már azért is megerdemled, hogy a kiadó bácsi pótolja a 43. számot. — *Moinár Annuska, Nagyborosnyó.* Azt bizony nem ígérhetem, hogy a rejtvényt már a következő számban jön, mert sokan vannak előtéd. A színelőadásotokra, fájdalom, nem mehettem el, mert pihennem kell egy neveszt a pesti unokáim körében, de várom az értesítést, mint sikerült az előadás s milyen célra fordítottok a jövedelmet. — *Sipos Rózsika, Jancsika, Margitka és Bandika, Kusalv.* Egy csukorékban négy testvér, egymás mellett, hogy elser! — miért? Mert egymást szeretik. És szeretik nagyapót is, azért kiadétek nekem a kedves képet, melyet emléimhez közze szívesen besoroztam. A 46. és 48. számot pótolja a kiadó bácsi, ti pedig tolmácsoltátok meleg üdvözlémet édes szüleiteknek. — *György Győző, Páva.* Azt írod csak egy könyvet kaptál, a többi tizenötöt nem kaptad meg. Nem bízom, mert azt a tizenötöt a többi tizenöt olvasótársad kapta. Így, Győzőke, így. Csak írdál szorgalmasan nagyapónak s majd meglátod, mint megszépül az írásod. — *Erdélyi Vera, Nagyvárád.* A „Pici vers” kedves kis vers, tehetségre valló. Nem verszegény, mint te értekeled, de nem is hibátlan, ami a te korodban érthető is. Szívesen látom további verseidet s kisérem figyelemmel sejlődésedet. — *Farkas Mária, Kolozsvár.* A te képeslevezőlapod volt az első fecske, mely behopogtatott nagyapó budapesti lakásának ablakán. Jól esett ez a figyelem, hogyne esett volna, de a többi fecske szálljon előbb Kisbacsonba, onné Budapestre, mert így jóval olcsóbb lesz az utazás. Édesanyádnak külön levél m-nl. — *Virsik Elemér, Malacka.* Meglehetően sok magyar könyvet olvastál s minden magyar gy rmeükség járt eddig nektek. Meg is lá'szik az írásodon, aminthogy el is várható Virsik Máriának, a Cimbora oly igen kedvelt előfőjének a testvérétől. Eltaláltad: a rendkívülfinél is rendkívülfin befoglaltságom az oka, hogy Kisbacsonból nem írtam Máriának, de most, a pesti pihenőmben pótolom a kényszerű mulasztást. — *Basch Lili és Évi, Arad.* Voltatok a nyáron tul a Dunán, aztán Erdélynek is több városát meglátogattatok. Kár, hogy erről az utazásról idejében és részletesen be nem számoltatok. A számtani rejtvényeket sorra kerül, de arról szó sem lehet, hogy a „legközelebbi számban” közöljem, oly sokan vannak előfőtek. — *Csonka Irénke, Torda.* Amilyen nagy volt az örömd, amikor olvastad az Aranyosvidékben, hogy Tordára megyek, oly nagy lett a bánatod, hogy a nagy hófúvás miatt nem nem mehettem el Nagy volt e miatt az én bánatom is, de igazad van: éppen elég volt nekem téli időben Budapestre utazni. Bizony, nem nekem való a téli utazás, de annál szívesebben utazom tavaszról ősz végéig s ha Isten éltel, el is látogatok az én kedves tordai unokáimhoz a jövő nyár vagy ősz folyamán. Külömben, örömmel látom, hogy oly sok akadály után végre is meglehetef tartani az írodalmi estélyt s az, amint azt előre is tudtam, az én részvételem nélkül is fényesen sikerült. Hogy nehé van már egy második polgárista faníványod, annak igen örvendek. Nem nagy bizony a fizetés, de így volt ez mindig: kis fizetés kezdetben, aztán nő, növekedik. Jól esik látnom, hogy te a kevéssel is meg vagy elégedve s méltányolni tudod a mai nehéz, pénzsziúke állapotot. — *Farkas Irén és Annus,*

Marosvásárhely. Anyukát annyira beteg volt, hogy emiatt nem írhattok. Minthogy levelet írtatok, ez azt jelenti, hogy jobban van. Tartsa is meg a jó Isten nektek. Magam is jobban érem magamat — most, hogy kissé pihenhetek, miután előzetesen sok-sok munkát végeztem, hogy rendben hagyjam távollétem idejére a Cimborát. Jól vannak az igazi unokák is boldokak, mert sok mindent hoztak nekik Jézuska postásai. Azt nem tudom, hogy Keller Leának Ludasra jár-e az ulyág, mert az előfizetők névsora a kiadóhivatalban van. Én csak azokat az unokákat ismerem névszerint, akik leveleznek velem. A rejtvényetek megjelenése miatt ve türelmetlenkedjétek: lassan-lassan an mindenki sorra kerül, akitől rejtvényt fogadtam el. — Kemény Sári, Szabadka. Hát, mégis egyszerre tették vizsgát a hatodik és hetedik osztályból, mégpedig júniusban. Ha a hatodik osztály anyagával elkészültél, akkor már nem félek, hogy túl erőlteted magadat. Dante Isteni színjátékát legújabbban Babits Mihály, a nagy költő, illesztette át magyarba, aki közeliismerés szerint, a lehető legelőkeltebb munkát végezte. Majd megszerzed Pesten, s megszerzed itt a nagyvárosi cigányokat is s még elolvashatod a vízga előtt. Azt elhiszem, hogy sokat neveltél Csokonai Dorottyáján. Remek mű ez. Érdekes, hogy legjobban a matematikát szereted: megszerettette veled a tanárod, Kosztolányi Dezsőnek, a hívaló költőnek az édes apja, aki megmutatta, hogy a matematika nem száraz tudomány. Így aztán előttem is érthető, hogy a matematika tanárának fia költőnek született. Hogy kit s mit olvassál a mai magyar és német irodalom megismerése végett — erre hosszú levelet volna szükséges, — más alkalommal tájékoztatlak erről. Mereskovszkij Leonardo da Vinci-jét bátran olvashatod s általában ennek a nagy írónak minden regényét. Hogy aztán máris nagy olvasótságot mellől még mindig nagy élvezettel olvasod a Cimborát — igazán kíváncsi volnék, mit szólnának ehhez azok a különben kevés számú serdülő leánykák, akik helyesírási hibás levélben bucsuztak el a Cimborától, merthogy ők „nagy lányo”.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

— Beküldte HORVÁTH SÁRI. —

— ili	— gnác
— bolya	— rnő
— unár	— uca
— rnő	— émet
— oll	— z

A összerakott kezdőbetűik egy jeles író nevét adják.

Találós kérdés.

— Beküldte ARNSTEIN SÁNDOR. —

Mi van a hal közepén?
Mondd meg gyorsan, kis öcsém!

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselt!

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leier):

1. Küzdelmek.	5. A jószág diadala.
2. A téli birodalmában.	6. Frigyes és Pi ci.
3. Viszontagságoka tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizman.	8. Nehéz idők.

Pósta útján is megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

Köhögéskor, : **SIROMALT** használ! 300
hurutnál, csak a Patikában kapható!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

